

EXPUNERE DE MOTIVE

Proiectul de lege are în vedere adaptarea legislației naționale la cerințele impuse de Regulamentul (UE) nr. 1025/2012 privind standardizarea europeană, de modificare a Directivelor 89/686/CEE și 93/15/CEE ale Consiliului și a Directivelor 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE și 2009/105/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziei 87/95/CEE a Consiliului și a Deciziei nr. 1673/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

În anul 1998 a fost adoptată **Ordonanța Guvernului nr. 39** privind activitatea de standardizare națională, care a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43 din 30 ianuarie 1998. Actul normativ anterior menționat a fost aprobat cu modificări și completări prin Legea nr. 355/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Prin Ordonanța Guvernului nr. 39/1998 au fost stabilite principiile și cadrul organizatoric ale activității de standardizare națională.

Totodată, prin actul normativ menționat au fost stabilite condițiile pe care trebuie să le îndeplinească organismul național de standardizare, precum și atribuțiile acestuia.

De asemenea au fost stabilite relațiile dintre autorități și organismul național de standardizare.

În acest sens a fost stabilită autoritatea administrației publice centrale, și anume Ministerul Economiei, în a cărei sferă de competență își desfășoară activitatea organismul național de standardizare și obligativitatea acesteia de a achita sumele aferente participării României în organizațiile internaționale și europene de standardizare.

În baza Ordonanța Guvernului nr. 39/1998, prin **HG nr. 985/2004** Asociația de Standardizare din România (ASRO) a fost recunoscută ca organism național de standardizare, fiind o persoană juridică de drept privat, de interes public, cu statut juridic de asociație fără scop patrimonial. Organizarea ASRO este similară organismelor naționale de standardizare din majoritatea

statelor membre ale UE, care sunt organizate ca entități private, respectând astfel principiile de independență și imparțialitate, consfințite în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului.

Având în vedere evoluția standardizării în ultimii ani și recunoașterea rolului său important în creșterea competitivității europene și sprijinirea politicilor publice, în anul 2012, a fost adoptat **Regulamentul (UE) nr. 1025 privind standardizarea europeană**, de modificare a Directivelor 89/686/CEE și 93/15/CEE ale Consiliului și a Directivelor 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE și 2009/105/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziei 87/95/CEE a Consiliului și a Deciziei nr. 1673/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

Prin actul comunitar se subliniază faptul că standardizarea europeană contribuie la sporirea competitivității întreprinderilor, facilitând în special libera circulație a bunurilor și serviciilor, interoperabilitatea rețelelor, mijloacele de comunicare, progresul tehnologic și inovarea. Standardizarea europeană consolidează competitivitatea industriei europene la nivel mondial. Totodată standardele europene au un rol deosebit de important în cadrul pieței interne contribuind la armonizarea și respectarea cerințelor pentru introducerea pe piață a produselor, prevăzute în legislația relevantă.

Obiectivul principal al Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 este **asigurarea eficienței și eficacității standardelor și standardizării** ca instrumente de politică ale Uniunii, prin cooperarea între organizațiile de standardizare europene, organismele de standardizare naționale, statele membre și Comisia Europeană. Pentru asigurarea eficacității standardelor și a standardizării, Regulamentul stabilește necesitatea existenței unui sistem european de standardizare eficient, flexibil, transparent și viabil din punct de vedere financiar.

În baza Regulamentului (UE) nr. 1025/2012, România a notificat organismul național de standardizare, ASRO fiind inclus în lista organismelor de standardizare naționale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. OJ 2013/C 279/08.

Pe cale de consecință, pentru a asigura adaptarea legislației naționale la modificările aduse prin Regulamentul (UE) nr. 1025/2012 și pentru a actualiza cadrul juridic existent cu aspecte care țin de dezvoltarea standardizării europene în condiții de eficiență, transparență și viabilitate care să permită respectarea angajamentelor de membru în standardizarea

europăană și internațională, este necesară elaborarea și adoptarea unui nou cadru legislative, respective a Legii privind standardizarea națională.

Prezenta Lege are în vedere, pe de o parte actualizarea cadrului juridic existent și adaptarea legislației naționale la cerințele impuse de Regulamentul (UE) nr. 1025/2012, iar pe de altă parte întărirea capacitații organismului național de standardizare în vederea respectării obligațiilor României în activitatea de standardizare europeană și internațională.

Astfel prezenta Lege reglementează, în principal, următoarele:

1. Regimul standardelor române elaborate în cadrul standardizării naționale și a standardelor europene și internaționale adoptate la nivel național, respectiv modul în care standardele pot fi referite în legislație, urmărindu-se principiile legislației comunitare și evitarea impunerii de bariere netarifare în calea comerțului; termenele pentru publicarea versiunii române a standardelor europene și internaționale; protecția standardelor prin drepturi de autor. Pentru acest din urmă aspect se instituie obligația pentru orice organizație care declară conformitatea cu un standard român să dețină respectivul standard în mod legal.

2. Organizarea și modul de funcționare al organismului național de standardizare, inclusiv reprezentarea României în organizațiile de standardizare europene și internaționale. Plecând de la faptul că standardizarea națională este parte a sistemului european de standardizare prevăzut de Regulamentul (UE) nr. 1025/2012, organismul național de standardizare trebuie să desfășoare atribuții prin care sunt îndeplinite angajamentele României în acest sistem. Atribuțiile principale ale organismului național de standardizare vizează organizarea standardizării la nivel național, participarea în activitatea de standardizare europeană și internațională, informarea și participarea la schimbul de informații, cooperarea cu autoritățile publice în vederea asigurării coerenței între procesul de reglementare și cel de standardizare.

3. Asigurarea unui sistem de standardizare transparent, eficient și deschis tuturor părților interesate. Transparența și deschiderea sunt pietre de temelie ale sistemului european de standardizare, astfel încât organizarea activității la nivel național trebuie să respecte aceste principii. Eficiența activității de standardizare națională presupune și o planificare îmbunătățită și transparentă printr-un program de lucru anual care este supus schimbului de informații prevăzut de Regulamentul (UE) nr. 1025/2012. Suplimentar,

este prevăzută participarea deschisă în standardizare atât la nivel național, cât și european și internațional, a tuturor părților interesate, inclusiv a autorităților publice.

4. Relațiile organismului național de standardizare cu autoritățile statului. Având în vedere importanța standardizării ca instrument de sprijinire a legislației și a politicilor publice este important să existe o colaborare coerentă și eficientă între organismul național de standardizare și autoritățile publice. Dată fiind amploarea domeniilor standardizate și caracterul orizontal al activității de standardizare, este prevăzută colaborarea organismului național cu toate autoritățile publice în ceea ce privește participarea acestuia la elaborarea actelor normative care au legătură cu standardele sau standardizarea. În calitate de coordonator al infrastructurii calității și evaluării conformității, Ministerul Economiei este autoritatea în a cărei sferă de competență se află activitatea de standardizare națională, fiind prevăzute atribuții în acest sens.

5. Asigurarea unui sistem de standardizare națională viabil, capabil să răspundă cerințelor standardizării europene. Actul normativ stabilește cadrul legislativ necesar asigurării finanțării certe a activității organismului național de standardizare care să-i ofere acestuia posibilitatea exercitării atribuțiilor specifice unei entități de interes public general, precum și respectarea obligațiilor care revin României în activitatea de standardizare europeană și internațională. În acest context, Regulamentul (UE) nr. 1025/2012 accentuează **necesitatea unei finanțări continue și sigure** a activității de standardizare și existența mai multor posibilități de finanțare.

În toate statele membre UE **activitatea de standardizare națională comportă o importantă dimensiune publică**, fiind susținută și de la bugetul de stat. Astfel, organismele naționale de standardizare sunt finanțate în parte de către stat pentru îndeplinirea atribuțiilor de interes public, în proporții ce variază de la 25% la 50% din bugetul anual al organismului.

La nivel european, organizațiile de standardizare europene CEN și CENELEC își desfășoară activitatea pe baza unui *ajutor (grant) anual de operare* din partea Comisiei Europene de ~ 40% din bugetul anual propriu, stabilit la sfârșitul fiecărui an pentru anul următor pe baza programului anual de standardizare.

Și în România, activitatea de standardizare națională este, potrivit legii, o activitate de interes public. În prezent sursele principale de finanțare sunt reprezentate din veniturile încasate din exercitarea atribuțiilor pentru care pot

fi stabilite tarife și anume: vânzarea standardelor și adoptarea standardelor europene și internaționale ca standarde române. Există însă o serie de atribuții ce derivă din statutul de organism național de standardizare și care sunt de interes public. Pentru aceste activități nu pot fi stabilite tarife. Desfășurarea acestor activități depinde de asigurarea costurilor pe care le presupun, iar lipsa asigurării acestor costuri, având în vedere caracterul non-profit al organismului național de standardizare, conduce la imposibilitatea sau exercitarea precară a acestor activități.

Condițiile austerității bugetare din ultimii ani au determinat ***o lipsă acută a finanțării activității de standardizare din partea sistemului public***, realizată până acum exclusiv pentru adoptarea unor standarde europene ca standarde române. Această situație fără precedent a condus la reducerea personalului ASRO cu peste 40% și, proporțional la reducerea activității. Continuarea lipsei unui sprijin financiar cert din partea statului pentru organismul său național de standardizare recunoscut **periclitează desfășurarea activităților de interes public mandatate ASRO și îndeplinirea obligațiilor europene ale României în acest domeniu.**

Pentru asigurarea unei funcționări eficiente și eficace a organismelor de standardizare europene, Regulamentul (UE) nr. 1025/2012 (considerentul 40) prevede necesitatea finanțării din fonduri publice a acestei activități, finanțare care să nu fie supusă principiului reducerii anuale.

În același timp, organizațiile europene de standardizare prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1025/2012, pe baza concluziilor Consiliului European din septembrie 2008, au stabilit un sistem de evaluare periodică a organismelor naționale de standardizare. Printre cele șase criterii care trebuie îndeplinite sunt **viabilitatea și stabilitatea**, care să permită organismelor naționale de standardizare să își îndeplinească în mod eficient sarcinile atribuite.

În acest context se impune asigurarea finanțării activităților de interes public desfășurate de organismul național de standardizare, de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Economiei.

Având în vedere statutul de persoană juridică de drept privat a organismului național de standardizare și necesitatea asigurării independenței și imparțialității acestuia, prezenta Lege prevede alocări de la bugetul de stat, pentru exercitarea activităților de interes public enumerate la art. 21.

Această alocare sigură va contribui la întărirea capacității organismului național de standardizare de a răspunde cerințelor de participare și reprezentare a României în sistemul de standardizare european și internațional și va contribui la modernizarea organismului național de standardizare.

Promovarea acestei Legi va contribui la (a) asigurarea unei eficiențe economice sporite; (b) creșterea competitivității economiei naționale (c) protejarea consumatorilor și a mediului și (d) facilitarea comerțului pe piețele externe.

Asigurarea unui sistem național de standardizare viabil are impact favorabil asupra mediului de afaceri, standardizarea fiind cel mai important instrument de susținere în competiția economică, prin intermediul căruia se deschid piețele și se asigură protecția mediului, siguranța, securitatea, sănătatea, accesul la informație și o calitate superioară a produselor/ serviciilor.

Față de cele prezentate mai sus, s-a elaborat proiectul de **Lege privind standardizarea națională și conform prevederilor art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată, solicit dezbaterea și adoptarea proiectului de lege în procedură de urgență, stabilit potrivit Regulamentului fiecărei Camere.**

Inițiator,

**Dep. Iulian Iancu - Grupul Parlamentar
al Partidului Social Democrat**

